

Les 1: positiewerkwoorden + continuous tense	1
Uitleg	1
opdrachten	2
Uitleg	6
Opdracht	6
Antwoorden	7

Les 1: positiewerkwoorden + continuous tense

- kennismaking
- vragen over het huiswerk
- spelletje: zit, ligt, hangt of staat het?
- oefening: wat ben je aan het doen?

Uitleg

extra info <https://thedutchonlineacademy.com/en/grammar/position-verbs-in-dutch>

In het Nederlands gebruik je meestal niet het werkwoord *zijn* om de positie van een object te beschrijven, maar *zitten*, *liggen*, *staan* of *hangen*. We noemen dit **de positiewerkwoorden**. Een paar voorbeelden:

- De stoel **staat** in de woonkamer.
- Het boek **staat** op de plank.
- De sleutels **zitten** in mijn tas.
- Er **zit** kauwgom op mijn schoen.
- Het boek **ligt** op het bureau.
- Het kopje **ligt** op vloer.
- Het T-shirt **hangt** aan de waslijn.
- De foto **hangt** aan de muur.

De regels voor het gebruik van de positiewerkwoorden zijn best ingewikkeld. Hier zijn de belangrijkste:

Staan	Het object heeft een correcte positie (de stoel) of Het object heeft geen correcte positie en de huidige positie is verticaal (het boek). Tekst/informatie “staat” ook.
Zitten	Het object is <i>in</i> een ander object (de sleutels) of Het object zit vast aan een ander object (is attached to/integrated) (de kauwgom)
Liggen	Het object heeft geen correcte positie en de huidige positie is horizontaal (het boek) of Het object heeft een correcte positie, maar de huidige positie is <i>niet goed</i> (het kopje is gevallen)
Hangen	Het object hangt en zit dus niet echt vast aan een ander object. Het hangt bijvoorbeeld aan één of enkele punten, een spijker of schroef bijvoorbeeld.

opdrachten

Opdracht 1) Vul de juiste prepositie in. Kijk ook goed naar het positiewerkwoord. Snap je waarom de positiewerkwoorden worden gebruikt?

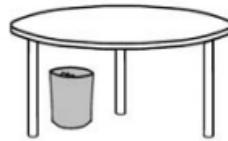
1 De tas staat ____ de tafel.

2 De bloemen staan ____ de vaas.

3 De student zit ____ z'n buro.

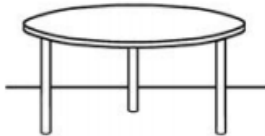
4 De prullenbak staat ____ de tafel.

5 Het potlood ligt ____ het boek.

6 Het potlood ligt ____ het boek.

7 Het schilderij hangt ____ de tafel.

8 Het schilderij hangt ____ de ramen.

Opdracht 2) Vul in: zitten, liggen, hangen, staan

- De gordijnen __ voor het raam.
- Mijn bed __ naast de deur van mijn slaapkamer.
- In deze doos __ al mijn oude liefdesbrieven.
- Er __ vogelpoep op de voorruit van onze auto.
- Er __ slingers in de kamer.
- Op het tafeltje in de wachtkamer __ allerlei tijdschriften.
- Er __ een grote boom voor ons huis.
- Onze auto __ naast de parkeerautomaat.

- i) Er __ een pakketje op tafel.
- j) Er __ een briefje op de deur: *kloppen, want de bel doet het niet.*
- k) Ober, er __ een haar in mijn soep!
- l) Den Haag __ in Zuid-Holland.
- m) __ er veel calorieën in deze frisdrank?
- n) Mijn fiets __ tegen de muur.
- o) Waarom __ er speelgoed op de vloer?
- p) Er __ een vlek op je blouse.
- q) De lamp die aan het plafond __, was heel duur.
- r) Er __ een rode sticker op mijn skateboard.

Opdracht 3)

Waar staat dat?

Vul in: *zit - staat*.

De postzegel op de brief.

De informatie in de krant, dus ik denk dat het klopt.

Alle informatie in de e-mail die ik je heb gestuurd.

In de bijsluiter niks over kof

De autosleutel in mijn tas.

Er teveel zout in de soep.

Uitleg

Je kunt de positiewerkwoorden ook gebruiken voor het duratief (continuous tense). Je kunt de duratief op twee manieren vormen:

- 1) Ik ben nu aan het lezen. Subject + ZIJN + rest + **aan het + infinitief**
- 2) Ik zit/sta/loop/lig nu te lezen. Subject + positiewerkwoord* + rest + **te + infinitief**

*je kunt ook het werkwoord *lopen* gebruiken.

Deze twee vormen zijn synoniem.

Opdracht

Opdracht 4) Wat doen de mensen hieronder? Maak steeds twee zinnen. Doe het zo:

- a) hij is gitaar aan het spelen.
- b) hij staat gitaar te spelen.

Extra vraag: Wanneer gebruik je de duratief en wanneer de present tense?

Antwoorden

Opdracht 1)

1. naast
2. in
3. aan
4. onder
5. op
6. naast

- 7. boven
- 8. tussen

Opdracht 2) Vul in: zitten, liggen, hangen, staan

- s) De gordijnen **hangen** voor het raam.
- t) Mijn bed **staat** naast de deur van mijn slaapkamer.
- u) In deze doos **zitten** al mijn oude liefdesbrieven.
- v) Er **zit** vogelpoep op de voorruit van onze auto.
- w) Er **hangen** slingers in de kamer.
- x) Op het tafeltje in de wachtkamer **liggen** allerlei tijdschriften.
- y) Er **staat** een grote boom voor ons huis.
- z) Onze auto **staat** naast de parkeerautomaat.
- aa) Er **ligt/staat** een pakketje op tafel.
- bb) Er **hangt/zit** een briefje op de deur: *kloppen, want de bel doet het niet.*
- cc) Ober, er **zit** een haar in mijn soep!
- dd) Den Haag **ligt** in Zuid-Holland.
- ee) **Zitten** er veel calorieën in deze frisdrank?
- ff) Mijn fiets **staat** tegen de muur.
- gg) Waarom **ligt** er speelgoed op de vloer?
- hh) Er **zit** een vlek op je blouse.
- ii) De lamp die aan het plafond **hangt**, was heel duur.
- jj) Er **zit** een rode sticker op mijn skateboard.

Opdracht 3)

- 1. zit
- 2. staat
- 3. staat
- 4. staat
- 5. zitten
- 6. zit

Opdracht 4)

a) hij is gitaar aan het spelen.

b) hij staat gitaar te spelen.

Ze is aan het borduren. Ze zit te borduren.

Hij is aan het drummen. Hij zit te drummen.

Ze is aan het zingen. Ze staat/loopt te zingen.

Hij is aan het pottenbakken. Hij zit te pottenbakken.

Hij is zijn werk aan het bewonderen. Hij staat zijn werk te bewonderen.

Hij is lekker aan het skateboarden. Hij loopt lekker te skateboarden.

Zij is aan het dansen. Zij loopt/staat te dansen.

Hij is foto's aan het maken. Hij loopt/staat foto's te maken.
Zij is viool aan het spelen. Zij loopt/staat* viool te spelen.
Hij is aan het beeldhouwen. Hij staat te beeldhouwen.

* Let op: vaak zijn meerdere positiewerkwoorden goed. We gaan hier in de les verder over praten.